ประโยค ป.ธ. ๓
สัมพันธ์ไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

สตฺถา กตภตฺตกิจฺโจ กสฺเสตํ ทานนฺติ ปุจฺฉิ ฯ ภคินิยา เม ภนฺเต โรหิณิยาติ ฯ สา ปน กหนฺติ ฯ เคเห ภนฺเตติ ฯ ปกฺโกสถ นนฺติ ฯ สา อาคนฺตุ์ น อิจฺฉิ ฯ อถ นํ สตฺถา อนิจฺฉมานมฺปิ ปกฺโกสาเปสิเยว อาคนฺตฺวา จ ปน วนฺทิตฺวา นิสินฺนํ อาห โรหิณิ กสฺมา นาคมีติ ฯ สรีเร เม ภนฺเต ฉวิโรโค อตฺถิ เตน ลชฺชมานา นาคตมฺหีติ ฯ ชานาสิ ปน กึ เต นิสฺสาย เอส อุปฺปนฺโนติ ฯ น ชานามิ ภนฺเตติ ฯ ตว โกธํ นิสฺสาย อุปฺปนฺโน เอโสติ ฯ กึ ปน เม ภนฺเต กตนฺติ ฯ [เตนหิ สุณาหีติ ฯ] อถสฺสา สตฺถา อตีตํ อาหริ

อตีเต พาราณสีรญฺโญ อคฺคมเหสี เอกิสฺสา รญฺโญ นาฏกิตฺถิยา อาฆาตํ พนฺธิตฺวา ทุกฺขมสฺสา อุปฺปาเทสฺสามีติ จินฺเตตฺวา มหากจฺฉุผลานิ อาหราเปตฺวา ตํ นาฏกิตฺถึ อตฺตโน สนฺติกํ ปกฺโกสาเปตฺวา ยถา สา น ชานาติ เอวมสฺสา สยเน จ ปารุปเน จ ปจฺจตฺถรณาทีนญฺจ อนฺตเรสุ กจฺฉุจุณฺณานิ ฆปาเปสิ เกฬึ กุรุมานา วิย อสฺสา สรีเรปิ โอกิริ ฯ ตาวญฺเญว ตสฺสา สรีรํ อุปฺปกฺกุปฺปกฺกํ คณฺหาคณฺหชาตํ อโหสิ ฯ สา กณฺฑุวนฺตี คนฺตฺวา สยเน นิปชฺชิ ฯ ตตฺราปิสฺสา กจฺฉุจุณฺเณหิ ขาทิยมานาย ขรตรา เวทนา อุปฺปชฺชิ ตทา อคฺคมเหสี โรหิณี อโหสิ ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

ประโยค ป.ธ. ๓
เฉลย สัมพันธ์ไทย

สตฺถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก กตภตฺตกิจฺโจ วิเสสน ของ สตฺถา “เอตํ วิเสสน ของ ทานํ ๆ สยกตฺตา[๑] ใน โหติ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก กสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ทานํ ๆ วิกติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

เถโร (หรือ อนุรุทฺโธ) สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “ภนฺเต อาลปน เอตํ วิเสสน ของ ทานํ ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ภคินิยา วิเสสน ของ โรหิณิยา เม สามีสมฺพนฺธ ใน ภคินิยา โรหิณิยา สามีสมฺพนฺธ ใน ทานํ ๆ วิกติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ สา วิเสสน ของ โรหิณี ๆ สยกตฺตา ใน วสติ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก กหํ อาธาร (หรือ กหํ วิเสสน ของ ฐาเน ๆ อาธาร) ใน วสติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “ภนฺเต อาลปน โรหิณี สยกตฺตา ใน วสติ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก เคเห วิสยาธาร ใน วสติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “ตุมฺเห สยกตฺตา ใน ปกฺโกสถ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก นํ วิเสสน ของ โรหิณี ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

สา วิเสสน ของ โรหิณี ๆ สยกตฺตา ใน น อิจฺฉิ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อิจฺฉิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อาคนฺตุ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน อิจฺฉิ ฯ

อถ กาลสตฺตมี ใน ปกฺโกสาเปสิ สตฺถา เหตุกตฺตา ใน ปกโกสาเปสิ ปุคฺคลํ การิตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปสิ ๆ อาขฺยาตบท เหตุกตฺตุวาจก นํ ก็ดี

---

[๑] อีกนัยหนึ่ง สัมพันธ์ว่า “กสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ทานํ เอตํ วิเสสน ของ ทานํ ๆ ลิงฺคตฺถ” ฯ

อนิจฺฉมานำ ก็ดี วิเสสน ของ โรหิณึ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปสิ ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อนิจฺฉมานำ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ปกฺโกสาเปสิ, จ ปน สองศัพท์ นิปาตสมุห สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสินฺนำ ๆ วิเสสน ของ โรหิณึ ๆ อกถิตกมฺม ใน อาห “โรหิณิ อาลปน ตฺวำ สยกตฺตา ใน น อาคมิ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อาคมิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก กสฺมา เหตุ ใน อาคมิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

สา วิเสสน ของ โรหิณี ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “ภนฺเต อาลปน ฉวิโรโค สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก สรีเร พฺยาปิกาธาร ใน อตฺถิ เม สามีสมฺพนฺธ ใน สรีเร, อหำ สยกตฺตา ใน น อมฺหิ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อมฺหิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก (หรือ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อาคตา) เตน วิเสสน ของ การเณน ๆ (หรือ โรเคน) กรณ[๒] ใน ลชฺชมานา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อหำ อาคตา วิกติกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ปุจฺฉิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ ตฺวำ สยกตฺตา ใน ชานาสิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ‘เอโส วิเสสน ของ โรโค ๆ สยกตฺตา ใน อุปฺปนฺโน ๆ กิตบท กตฺตุวาจก กึ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย เต สมฺปทาน ใน อุปฺปนฺโน นิสฺสาย เหตุ ใน อุปฺปนฺโน อิติ ศัพท์ อาการ ใน ชานาสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

โรหิณี สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “ภนฺเต อาลปน อหำ สยกตฺตา ใน ชานามิ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ชานามิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “เอโส วิเสสน ของ โรโค ๆ สยกตฺตา ใน อุปฺปนฺโน ๆ กิตบท กตฺตุวาจก ตว สามีสมฺพนฺธ ใน โกธำ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ เหตุ ใน อุปฺปนฺโน อิติ ศัพท์ อาการ ใน

---

[๒] หรือ เหตุ ใน ลชฺชมานา ฯ

อาห ฯ โรหิณี สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “ภนฺเต อาลปน ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ ก็ วิเสสน ของ กมฺมํ ฯ วุตฺตกมฺม ใน กตๆ เม อนภิหิตกตฺตา ใน กตๆ กิตบท กมฺมวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

[สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “เตนหิ ศัพท์ วิภตฺติปฏิรูปก ตฺวํ สยกตฺตา ใน สุณาหิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ]

อถ กาลสตฺตมี ใน อาหริ สตฺถา สยกตฺตา ใน อาหริ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อสฺสา วิเสสน ของ โรหิณิยา ฯ สมฺปทาน ใน อาหริ[๓] อตีตํ อวุตฺตกมฺม ใน อาหริ

อตีเต กาลสตฺตมี ใน ฐปาเปสิ และ โอกิริ อคฺคมเหสี เหตุกตฺตา ใน ฐปาเปสิ และ สยกตฺตา ใน โอกิริ ปุคฺคลํ การิตกมฺม ใน ฐปาเปสิ ฯ อาขฺยาตบท เหตุกตฺตุวาจก โอกิริ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก พาราณสีรญฺโญ สามีสมฺพนฺธ ใน อคฺคมเหสี เอกิสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺถิยา รญฺโญ สามีสมฺพนฺธ ใน นาฏกิตฺถิยา ฯ ภินฺนาธาร ใน อาฆาตํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน พนฺธิตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา “อหํ เหตุกตฺตา ใน อุปฺปาเทสฺสามิ ทุกฺขํ การิตกมฺม ใน อุปฺปาเทสฺสามิ ฯ อาขฺยาตบท เหตุกตฺตุวาจก อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺถิยา ฯ สมฺปทาน ใน อุปฺปาเทสฺสามิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหราเปตฺวา มหากจฺฉุผลานิ อวุตฺตกมฺม ใน อาหราเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ตํ วิเสสน ของ นาฏกิตฺถึ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ฯ สมฺปาปุณิยกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฐปาเปสิ, สา วิเสสน ของ นาฏกิตฺถี ฯ สยกตฺตา ใน น ชานาติ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ชานาติ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ยถา ศัพท์ ปการตฺถ, เอวํ ศัพท์ ปการตฺถ อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺถิยา ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน สยเน ปารุปเน และ อนฺตเรสุ สยเน ก็ดี ปารุปเน ก็ดี อนฺตเรสุ ก็ดี อาธาร ใน ฐปาเปสิ

---

[๓] สัมพันธ์ว่า “โรหิณิยา สามีสมฺพนฺธ ใน อตีตํ” ก็ได้ ฯ

จ สามศัพท์ ปทสมุจฺจยตฺถ เข้ากับ สยเน ปารุปเน และ ปจฺจตฺถรณาทีนํ (วตฺถูนํ) อนฺตเรสุ ปจฺจตฺถรณาทีนํ วิเสสน ของ วตฺถูนํ ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน อนฺตเรสุ กจฺฉุจุณฺณานิ อวุตฺตกมฺม ใน ฐปาเปสิ, เกฬึ อวุตฺตกมฺม ใน กุรุมานา ๆ อุปมาวิเสสน ของ อคฺคมเหสี วิย ศัพท์ อุปมาโชตก เข้ากับ เกฬึ กุรุมานา อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺถิยา ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สรีเร ปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สรีเร ๆ อุปสิเลสิกาธาร ใน โอกิริ ฯ

สรีรํ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตำขณำ ๆ กาลสตฺตมี ใน อโหสิ ตสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺถิยา ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สรีรํ อุปฺปกฺกุปฺปกฺกำ ก็ดี คณฺฑาคณฺฑชาตำ ก็ดี วิกติกตฺตา ใน อโหสิ ฯ สา วิเสสน ของ นาฏกิตฺถี ๆ สยกตฺตา ใน นิปชฺชิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก กณฺฑุวนฺตี อพฺภนฺตรกิริยา ของ นาฏกิตฺถี คนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิปชฺชิ สยเน อุปสิเลสิกาธาร ใน นิปชฺชิ ฯ

เวทนา สยกตฺตา ใน อุปฺปชฺชิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺถิยา ๆ อนาทร ใน ขาทิยมานาย ๆ อนาทรกิริยา อปิ ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ตตฺร ๆ วิเสสน ของ สยเน ๆ อุปสิเลสิกาธาร ใน ขาทิยมานาย กจฺฉุจุณฺเณหิ อนภิหิตกตฺตา ใน ขาทิยมานาย ขรตรา วิเสสน ของ เวทนา ตทา กาลสตฺตมี ใน อคฺคมเหสี ๆ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก เอตรหิ กาลสตฺตมี ใน อโหสิ โรหิณี วิกติกตฺตา ใน อโหสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหริ ฯ
